

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw, Water & Milieu

Datum commissievergadering	:	28 mei 2018
Commissievoorzitter	:	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	:	E. Krijgsman
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 3288 / krijgsmane@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	E. Krijgsman
Leden van de Commissie	50PLUS mw. O.A.C. de Meij
	CDA P.J. de Kam, mw. W. Koning-Hoeve
	CU/SGP M.C.A. Klein
	D66 mw. C. Weemhoff, J.H. Rook, H.W. Struben
	GroenLinks F.J. Kramer, mw. Z. Pels
	ONH B.I.M. Bouberg Wilson (duo)
	PvdA mw. A.A.J. Jellema, N. Papineau Salm, L.Hj. Voskuil
	PvdD A.E. van Liere, mw. L.D. Vermaas
	PVV
	SP mw. R. Alberts, mw. J.M.E. de Groot
	VVD mw. A. van Langen, mw. E.A.S. Rommel
CdK en Gedeputeerden	J. Bond, C.J.M. Loggen, A. Tekin
Ambtelijke ondersteuning	
Notulist	Moneypenny / mw. C.E.L. Smits

Afwezig met kennisgeving: D.J. van der Sluijs (PVV)

Agenda

1. Opening, mededelingen en terugblik werkbezoeken
2. Vaststellen agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische agenda NLM, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda
3. Inloophalfuur
4. B-agenda Algemeen
- 4a. Randstadrapportage en rapportage Europastrategie
- 4b. Water/Natuur/Landbouw: Uitkomsten driedaags werkbezoek Bodemdaling in Veenweidegebied en Notitie GS Naar een programma bodemdaling veenweidegebieden: Het spoorboekje 2018-2019
5. Rondvraag gedeputeerde Loggen en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
6. B-agenda Landbouw en Faunabeheer
- 6a. Fauna: Behandeling Statenvragen 14-2018 over samenstelling Faunabeheereenheid
- 6b. Landbouw/Visserij: Discussienota PvdD Welzijn van vissen
7. Rondvraag gedeputeerde Bond en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
8. B-agenda Natuur
- 8a. Natuur: Ontwerp-Natuurbeheerplan 2019
9. B-agenda Milieu
- 9a. Milieu: Vaststellen ambitieniveau Actieplan geluid provinciale wegen NH
10. Rondvraag gedeputeerde Tekin en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
11. Sluiting

1. Opening, mededelingen en terugblik werkbezoeken

De **voorzitter** heet allen welkom bij de commissievergadering van NLWM.

Hij meldt dat hij aanwezig is geweest bij de informatieve inloopavond van HVC in Middenmeer. Hij hoorde van de oud-insprekers dat ze blij zijn dat er nu naar ze wordt geluisterd.

5 De voorzitter feliciteert mevrouw Van Langen met haar benoeming als wethouder in Medemblik en de heer Klein met zijn benoeming als lijsttrekker.

Het voorstel is om op 1 oktober een werkbezoek te organiseren over de ontwikkelingen in het Provinciaal Meerjarenprogramma Groen (PMG) en de Amsterdam Wetlands op twee locaties in Waterland-Oost. De commissie heeft behoefte aan dit werkbezoek. Verdere informatie en de uitnodiging volgt.

10 Op 11 juni zijn Raadsleden en Statenleden uitgenodigd bij GreenPort Aalsmeer.

Op 5 juli is er van 18.30 tot 20.00 uur een BOT-overleg over het Rekenkamerrapport Waddenfonds en een update over het bestuurlijk overleg met de twee Rekenkamers.

15 **2. Vaststellen agenda, het verslag van de vorige vergadering, Strategische agenda NLM, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda**

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Het verslag van 16 april 2018 wordt ongewijzigd vastgesteld.

De Strategische Statenagenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

20 De moties- en toezeggingenlijsten worden ongewijzigd vastgesteld.

De C-agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter hanteert de spreektijden voor 3,5 vergaderuur.

25 **3. Inloophalfuur**

Er zijn geen aanmeldingen voor het inloophalfuur.

4. B-agenda Algemeen

4a. Randstadrapportage en rapportage Europastrategie

30 De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking. De vooraf gestelde vragen van D66 en het CDA zijn beantwoord.

EERSTE TERMIJN

35 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vindt dat Noord-Holland de mogelijkheden tot beïnvloeding in Europa goed benut en maakt gedeputeerde Loggen een compliment voor al het door hem verzette werk.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) dankt de opstellers voor de rapportage en heeft geen opmerkingen.

40 De heer **Klein** (CU/SGP) pleit ervoor om in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) de belangen

van de Noord-Hollandse landbouw op korte en lange termijn mee te nemen.

45 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) mist in de stukken het gevoel van urgentie. De Europese lobby is gezapig en lobbyt bijvoorbeeld voor de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), waaraan alle wateren in 2027 moeten voldoen, voor het afzwakken van de norm in plaats van te hameren op strengere regels. De lobby is te weinig toekomstgericht en dat is een gemiste kans.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) wil de gedeputeerde Natuur vragen naar zijn inzet. Zij zal dit bij de rondvraag van de heer Tekin doen.

50 Mevrouw **De Groot** (SP) ziet op onderdelen graag meer ambitie in de strategie, bijvoorbeeld rond luchtkwaliteit. De ambitie is hoog, maar Schiphol mag groeien, er zijn veel vervuilende verkeerwegen en de normen voor de vee-industrie worden niet gehaald. Ook bij de biodiversiteit is extra inzet gewenst. Daarnaast wil de SP via Europa aandacht vragen voor werkgelegenheid voor lager opgeleide mensen.

55 Mevrouw **Koning** (CDA) weet dat Noord-Holland op veel terreinen gebruikmaakt van Europees geld voor innovatie en ontwikkeling. Het CDA wil in het ERIAFF-netwerk naast de tuinbouw ook andere agrarische sectoren ondersteunen en pleit voor het Europees agenderen van het tegengaan van inklinking van veenweidegebieden.

60 Mevrouw **Jellema** (PvdA) dankt voor het heldere overzicht. Ze mist bij Schiphol echter aandacht voor geluid, fijnstof en milieu- en klimaatdoelstellingen, die in de huidige tijd zeker gepast is. Ze mist ook de verdere inzet van HSL-lijnen tussen de grote steden binnen Europa.

65 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of de PvdA vindt dat GS voor Schiphol het RIVM-rapport over de volksgezondheid moeten afwachten.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) wacht met smart op dit rapport. In het GLB na 2020 wordt wel gesproken over een opgave voor innovatieve oplossingen voor milieu en energie in de landbouw. Ze vraagt
70 waarom deze onderwerpen niet aan bod komen bij luchtvaart en Schiphol.

De heer **Rook** (D66) vindt de strategie een helder, beknopt overzicht van thema's die voor de provincie van belang zijn. Hij is benieuwd wat de verbeterpunten, knelpunten en uitdagingen zijn. Hij is het eens met de oproep van het COE om meer inzicht te geven in de financiën en vraagt welke
75 inzet Noord-Holland heeft voor het Randstadforum met het thema Cohesie.

Mevrouw **Rommel** (VVD) is blij met het heldere overzicht en is benieuwd wat de aangekondigde visiedocumenten en herzieningen in 2018 nog brengen voor energie, klimaat en water.

80 De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt een nadere toelichting van GS op het advies over de KRW van het Comité van de regio's, waarin wordt gepleit voor meer flexibiliteit en differentiatie zonder de ambities te verlagen.

De heer **Loggen** (ged.) dankt de commissie voor de complimenten en brengt deze over aan zijn ambtenaren.
Voor het GLB is de inzet van Nederland en Noord-Holland helder. Het GLB heeft twee pijlers. Inkomenssteun valt in pijler 1. Daar is GS geen voorstander van, omdat dit zorgt voor een verstoring van het level playing field. GS willen meer investeren in pijler 2, infrastructuur en innovatie. GS zien de urgentie op dit dossier zeker.

90 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt of de lobbydoelen voor na 2020 ook de krimp van de veestapel bevatten.

De heer **Loggen** (ged.) meent dat de krimp van de veestapel een politieke wens van de PvdD is.

95 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) beaamt dit, maar verwijst naar de oproep van de Raad voor de Leefomgeving hierover. Krimp van de veestapel is noodzakelijk voor een duurzame ontwikkeling van de veehouderij.

100 De heer **Loggen** (ged.) wil eerst het politieke proces doorlopen. GS kunnen niet alleen op advies van de Raad voor de Leefomgeving hun standpunt wijzigen. GS hebben de ruimtelijk economische ontwikkeling rondom de Schipholregio als uitgangspunt. Schiphol is daarin een belangrijke pijler. Dit staat los van de discussie over de luchtkwaliteit. Daarvoor zijn Europese normen afgesproken waaraan moet worden voldaan. Deze discussie wordt
105 op nationaal niveau gevoerd. PS kunnen de luchtkwaliteit in de nieuwe strategie toevoegen als prioriteit. Tussentijds toevoegen van onderwerpen heeft alleen zin als iets haalbaar is.

De heer **Klein** (CU/SGP) meent dat de ongebreidelde groei van Schiphol nu ten einde is en vraagt welk effect de nieuwe situatie heeft voor de ruimtelijk economische strategie van de provincie.
110

De heer **Loggen** (ged.) benadrukt dat de provincie niet over de groei van Schiphol gaat. Dat is een landelijke discussie. Noord-Holland kan daarin input leveren, maar pas na een debat in PS. GS constateren nu dat de MRA in samenwerking met de provincie aandacht vraagt voor de ruimtelijk economische ontwikkeling. Die blijft van belang, los van eventuele groei van Schiphol.
115

Mevrouw **Jellema** (PvdA) meent dat de provincie zich in deze tijd niet afzijdig kan houden en zich bewust moet tonen van de ontwikkelingen.

120 De heer **Loggen** (ged.) wil geen encyclopedie schrijven. De rapportage toont op een leesbare en controleerbare manier wat de provincie in Europa doet. Noord-Holland moet Europese aandacht vragen voor bodemdaling. Dit probleem speelt in verschillende landen. PS moeten daartoe wel een heldere boodschap bepalen. De provincie is met het Spoorboekje goed op weg. Vervolgens moeten coalities worden gesmeed om het goed op de agenda te krijgen in Europa.
125

Mevrouw **Koning** (CDA) doet de suggestie om met Europese subsidie een meerlandenproject op te zetten.

130 De heer **Loggen** (ged.) benadrukt dat GS dat soort mogelijkheden zeker benutten, maar bodemdaling is geen universeel Europees probleem. Als er een strategie denkbaar is, wil hij daarin ook optrekken met Zuid-Holland, Utrecht en Friesland. Een gezamenlijke agenda met bijvoorbeeld Duitsland en Frankrijk maakt het kansrijker.

135 Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of gedeputeerde alle wensen die PS in de Europastrategie willen, zal overnemen.

De heer **Loggen** (ged.) legt uit dat een meerderheid van PS een wens kan benoemen, maar dat de provincie wel bevoegd moet zijn op het dossier. In 2019 komen GS met de nieuwe strategie. PS kunnen dan ontbrekende zaken agenderen. Tussentijds agenderen is met de Europese termijnen lastig.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) wil graag die nieuwe strategie graag vooraf bespreken.

145 De **voorzitter** neemt aan dat het COE alle input meeneemt.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) wil de strategie breed bespreken, in ieder geval in de commissie NLWM.

De **voorzitter** merkt op dat ze het stuk kan agenderen.

150 De heer **Loggen** (ged.) meent dat het COE als coördinerend orgaan de input uit alle commissies verzamelt en hanteerbaar maakt. PS debatteren daar dan over. D66 ziet de rapportage graag meer SMART. De inhoud leent zich er niet op alle onderdelen voor, maar GS streven hier wel naar.

155 De heer **Rook** (D66) bedoelt met name de onderwerpen die voor de provincie van belang zijn.

De heer **Loggen** (ged.) zegt toe de volgende rapportage waar mogelijk SMART-er te formuleren. Hij vindt het veel te vroeg om in 2018 te zeggen dat de provincie in 2027 de KRW-normen niet haalt en de regels wil versoepelen. Er moet wel meer oog zijn voor de onderdelen die goed lopen, zoals het grondwater. De KRW hanteert echter het "one out, all out"-principe. Gedeputeerde wil meer gewicht geven aan individuele waarden zonder de normering te verlagen.

165 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) wil het "one out, all out"-principe niet loslaten, omdat dit een afzwakking van de KRW-doelen betekent. Als niet alle normen worden gehaald, heeft het ecologisch watersysteem er niets aan.

De heer **Loggen** (ged.) is een andere mening toegedaan.

170
TWEDE TERMIJN
De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt wanneer GS PS informeren over de KRW. Hij is bezorgd over de consequenties van het flexibeler omgaan met de normen, maar geeft GS het voordeel van de twijfel. Het ruimtelijk economisch beleid in de MRA is gebaseerd op het mainport-idee, hetgeen achterhaald is. Het beleid moet daarop worden aangepast. Hij vraagt GS deze nieuwe werkelijkheid mee te nemen naar Europa.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) herhaalt haar vraag over HSL-lijnen tussen grote steden.

180 De heer **Klein** (CU/SGP) herhaalt zijn vraag aan de heer Bond over de toekomstige belangen van de Noord-Hollandse landbouw in het GLB.

Mevrouw **Koning** (CDA) leest in de cijfers van Agrimatie dat in Noord-Holland de veebezetting per ha laag is ten opzichte van de rest van Nederland. Verder inkrimping van de veestapel is in Noord-Holland niet nodig.

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt hoe PS andere onderwerpen in de Europastrategie geagendeerd kunnen krijgen. Ze meent dat Noord-Holland onvoldoende doet aan biodiversiteit.

190 De heer **Rook** (D66) vraagt of er voor het Randstadforum een inventarisatie wordt gedaan van wensen voor het programma.

De heer **Loggen** (ged.) legt uit dat PS onderwerpen kunnen agenderen via het COE. Daarnaast wordt in 2019 na de verkiezingen een nieuwe Europastrategie opgesteld. PS kunnen onderwerpen
195 toevoegen, mits daarvoor een meerderheid bestaat.
PS mogen input leveren voor het programma van het Randstadforum.
Het leggen van HSL-lijnen is niet aan gedeputeerde. Dit onderwerp valt in de portefeuille Mobiliteit.
De heer Loggen is coördinerend gedeputeerde, maar niet verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid van andere portefeuillehouders.

200 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de HSL-lijnen zijn besproken.

De heer **Loggen** (ged.) is in Europa niet de verantwoordelijk dossierhouder. Dat is de heer Scheffer uit Overijssel. Hij heeft een robuust verhaal geschreven over grensoverschrijdend verkeer, waarin
205 ook aandacht is gevraagd voor de uitbreiding van de HSL-lijnen.

De rapportage over de KRW komt voor het zomerreces na PS.
Gedeputeerde herhaalt dat de provincie niet over Schiphol gaat. De commissie kan het onderwerp agenderen, maar GS nemen geen positie in op basis van een extern advies. Het standpunt van GS over Schiphol, woningbouw in de regio en de ruimtelijk economische ontwikkeling is bekend.

210 De heer **Bond** (ged.) legt uit dat in het GLB op lange termijn de "40/8.000"-verhouding wordt gehanteerd in de voedselproductie. Hij was bij een interessante presentatie van de Wageningen Universiteit hierover en stelt voor deze ook voor de commissie te organiseren. Deze universiteit is een gerenommeerd kenniscentrum en levert input in Brussel. Gedeputeerde beziet altijd waar de
215 kracht van Noord-Holland ligt. Die ligt qua innovatie bij de emissieloze glastuinbouw, omdat deze sector ook zelf kan investeren. Europa moet dan wel een level playing field behouden. GS redeneren vanuit de kansen in Noord-Holland. Gedeputeerde probeert daar in IPO-verband ook andere provincies achter te krijgen. Uiteraard moeten keuzes worden gemaakt. De aansluiting bij ERIAFF is ook gericht op het verkrijgen van het benodigde volume. De heer Bond werkt uiteraard zeer nauw
220 samen met de heer Loggen.

De heer **Klein** (CU/SGP) beaamt dat voedselzekerheid een belangrijk aspect is, maar benadrukt dat de landbouw ook ecologisch en economisch haalbaar moet blijven.

225 De heer **Bond** (ged.) heeft een hoge realiteitszin. Hij spreekt binnenkort de nieuwe wethouder van Amsterdam en heeft korte lijnen met voorbeeldprojecten in Noord-Holland Noord. De provincie zoekt altijd interessante projecten en kan daar een trekkersrol in vervullen. Meer nieuws daarover volgt.

230 De **voorzitter** rondt de bespreking over de *Randstadrapportage en rapportage Europastrategie* voor dit moment af.

4b. Water/Natuur/Landbouw: Uitkomsten driedaags werkbezoek Bodemdaling in Veenweidegebied en Notitie GS Naar een programma bodemdaling veenweidegebieden: Het spoorboekje 2018-2019
235

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft beide documenten in bespreking.

COMMISSIEBEHANDELING

240 Mevrouw **Rommel** (VVD) vindt het jammer dat niet alle partijen bij het werkbezoek waren.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) had geen tijd om mee te gaan.

Mevrouw **Rommel** (VVD) geeft aan dat het een heel goede, informatieve en leerzame reis was. De VVD kan instemmen met het Spoorboekje.

245 Mevrouw **De Groot** (SP) heeft met de presentatie van vandaag en de schriftelijke informatie in een kort tijdsbestek kennis genomen van de opbrengsten van het werkbezoek en vraagt wat een driedaags werkbezoek rechtvaardigt.

250 Mevrouw **Rommel** (VVD) vindt dat de SP de inhoud van het werkbezoek niet moet bagatelliseren. De inhoud van drie dagen is niet in een half uur te vatten.

De **voorzitter** vult aan dat de reisleiding twee klachten heeft gehad: er was te weinig tijd om te eten en er stonden te veel onderwerpen op de agenda.

255 De heer **Rook** (D66) is positief over de reis en het kundige programma. D66 steunt de aanpak van het programma en de keuze voor prioriteitsgebieden Westzaan en Waterland-Oost. Gezien de urgentie van het thema ziet D66 voor de richtinggevende uitspraken graag voorwerk van GS in concrete voorstellen. De primaire doelstelling van het programma is duurzaamheid, maar D66 wil
260 ook focussen op bodemkwaliteit, integraliteit met regie van PS, ketenaanpak met verschillende afzetmogelijkheden en nieuwe producten, en open data als basis van besluitvorming, onder andere uit de pilot met grondwaterdrainage in Zegveld.

265 De heer **Papineau Salm** (PvdA) maakt de reisorganisatie complimenten. Hij heeft met name de interactie met de sprekers als heel positief ervaren. De PvdA is blij met de brief van GS. In oktober wordt de focus bepaald, maar de heer Papineau Salm uit de zorg dat GS te veel hooi op hun vork nemen. Hij vraagt hoe GS verwachten dat de markt voor innovatieproducten ontstaat en mist in het stuk de communicatie over bodemdaling. Het probleem is nog niet breed bekend.

270 Mevrouw **Koning** (CDA) dankt de organisatie voor het leerzame werkbezoek. Het is mooi dat input uit het werkbezoek al is verwerkt in het Spoorboekje. In het verslag wordt onderwaterdrainage negatief beschreven, hoewel het slechts door één persoon is genoemd. Ze pleit voor een breder onderzoek als basis voor het beoordelen van onderwaterdrainage als oplossing voor
275 veenbodemdaling. Het is goed om de bodemdalingsproblematiek integraal aan te pakken, in nauw contact met de landelijke overheid en de Taskforce Bodemdaling. Tijdens het werkbezoek is niet gesproken met veehouders die kampen met bodemdaling. Ze doet de suggestie alsnog een werkbezoek aan enkele van deze bedrijven te brengen.

280 De heer **Van Liere** (PvdD) hoort mevrouw Koning niet zeggen dat het negatieve oordeel over waterdrainage niet klopt.

Mevrouw **Koning** (CDA) weet dat goede resultaten mogelijk zijn met onderwaterdrainage en wil de onderzoeksresultaten terzake afwachten in plaats van nu al een negatief oordeel te vellen.

285 De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt of onderwaterdrainage leidt tot veenaangroei.

Mevrouw **Koning** (CDA) doelt op het tegengaan van bodemdaling en wil de onderzoeken afwachten. Ze merkt op dat boeren in veenweidegebieden werken aan weidevogelbeheer en biodiversiteit, conform de wens in de maatschappij.

290 Mevrouw **De Groot** (SP) is het eens met de koers en de vragen van de PvdA over de manier waarop de provincie breder kan communiceren over bodemdaling. De SP hoopt dat een en ander sneller kan worden gerealiseerd dan staat beschreven.

295 De heer **Kramer** (GroenLinks) benadrukt dat het werkbezoek een zinvolle tijdbesteding was die heeft bijgedragen aan een verdieping van de kennis over het probleem en mogelijke oplossingen. Hij is het eens met de kritiek op het voorliggende brede programma, waarin weinig verschil in gewicht wordt aangegeven. Dit kan in de focusfase. Hij raadt GS aan ook een prioritering in de tijd te maken. Hij wil voorrang geven aan noodzakelijke zaken, zoals samenwerking met de landelijke overheid op
300 basis van een nationaal programma Bodemdaling.

De heer **Van Liere** (PvdD) kon door zijn volle agenda niet mee. De PvdD vraagt zich af of het efficiënter is om een dergelijk werkbezoek eerder in een Statenperiode te organiseren. Uit het verslag blijkt dat er veel informatie is verzameld. Er is een koersdocument van GS, maar er is
305 bijvoorbeeld geen initiatiefvoorstel over een garantiefonds opgesteld.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) legt uit dat GS in oktober komen met de verdere agenda en concrete voorstellen. PS bepalen dan de volgende stappen.

310 De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt wat hij kan verwachten in oktober.

Mevrouw **Koning** (CDA) merkt op dat er al twee dingen uit het werkbezoek in het GS-plan zijn opgenomen.

315 De heer **Van Liere** (PvdD) meent dat GS die informatie ook zonder het werkbezoek hadden kunnen opvragen. PS hebben informatie verzameld met gebruik van Staten-middelen en de heer Van Liere wacht nu op de output.

320 De heer **Klein** (CU/SGP) is verrast over de insteek van de PvdD op de procedure, terwijl de partij altijd van de inhoud is. Hij hoopt dat de PvdD een bijdrage levert aan de discussie in oktober.

De heer **Van Liere** (PvdD) neemt deze uitdaging graag aan.

325 De heer **Rook** (D66) vult aan dat juist de wisselwerking en rondetafelgesprekken tussen ambtenaren, PS, GS en sprekers tot dit eindresultaat heeft geleid. D66 is heel blij met het resultaat.

330 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) dankt de opstellers voor het rapport en de technische briefing. Het is goed dat het programma is gekoppeld aan andere groene opgaven en natuurinclusieve landbouw. Ze onderschrijft de ambitie van GS om bodemdaling in samenwerking met andere partners af te remmen met het viersporenbeleid. Ze vraagt of in gebieden met ernstige bodemdaling niet meer proactief actie moet worden ondernomen in plaats van de resultaten van de onderzoeken naar natte teelt af te wachten. GS moeten meer hun tanden laten zien.

335 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt wat 50PLUS de boeren adviseert.

340 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) heeft geen concreet plan, maar wil inspelen op de veranderingen. Boeren moeten geïnformeerd worden over het feit dat ze moeten overstappen en niet kunnen afwachten. Het is nu te vrijblijvend.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vindt dit een onterecht verwijt.

345 Mevrouw **Rommel** (VVD) meent dat het verplaatsen van boerenbedrijven geld kost en vraagt welke keuze 50PLUS boeren wil bieden.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vindt dat de provincie hiervoor geld moet vrijmaken en boeren kan verleiden tot alternatieven, met een tijdpad met doelen.

350 De heer **Klein** (CU/SGP) vindt het een zinvol werkbezoek, waarin hij door de verschillende visies een integraal beeld van de problematiek heeft gekregen. In het rapport staat onterecht vermeld dat alleen GS het bezoek heeft georganiseerd. Hij kan zich goed vinden in het Spoorboekje en is blij met de snelle uitvoering van de motie. PS doen in oktober graag richtinggevende uitspraken. Hij begrijpt dat ook de heer van Liere daaraan zal bijdragen en ziet graag meer aandacht voor de ketenbenadering als oplossing voor de problematiek.

355 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) was helaas niet bij het werkbezoek en leest in het verslag dat er veel informatie is verzameld. In de technische briefing is ook veel kennis overgedragen. Hij vraagt in hoeverre het Rijk is aangehaakt gezien de omvang van de problematiek, de mogelijke oplossingsrichtingen en de noodzakelijke middelen daarvoor. Ook wil hij weten of
360 onderwaterdrainage een goede fundamentele oplossing voor bodemdaling kan zijn en of voor het tegengaan van bodemdaling de functie het peil moet volgen.

365 De heer **Kramer** (GroenLinks) merkt op dat PS in oktober een zo concreet mogelijk plan met prioriteiten moeten vaststellen, waarmee de provincie aan de slag kan, inclusief het financiële plaatje. Hij heeft met de CU/SGP tijdens de excursie al plannen gesmeed om met een plan van aanpak te komen in oktober.

370 De heer **Loggen** (ged.) memoreert het lange bestaan van het probleem bodemdaling, terwijl er pas recent aandacht voor is. GS voelen het momentum om met PS stappen voorwaarts te maken. De discussie over bodemdaling is opgelaaid naar aanleiding van de bijdragen bij de Omgevingsvisie. Het is een complex probleem dat GS en PS goed moeten doorgronden. GS willen zeker vaart maken, maar daarbij niet hun tanden laten zien.

PS hebben het werkbezoek georganiseerd. Dit wordt correct vermeld in het verslag. Het werkbezoek heeft aangetoond hoe complex en breed het probleem is.

375 GS willen PS in oktober na gesprekken met stakeholders in staat stellen om richtinggevende uitspraken te doen die ook worden meegenomen in het overdrachtdossier voor de nieuwe Staten. De Omgevingsvisie moeten handen en voeten krijgen, bijvoorbeeld met deze uitspraken. Het dossier wordt gezien de prioriteit ongetwijfeld overgenomen door de nieuwe GS.

380 GS hebben geprobeerd de input uit PS te vatten in het Spoorboekje. De focus ontbreekt nog. De provincie moet eerst de belangrijke partners aan tafel hebben. Gedeputeerde doelt daarbij niet zozeer op het Rijk maar op de waterbeheerders. PS kunnen aangeven welke keuzes gewenst zijn. Deze keuzes kunnen ingrijpende gevolgen hebben voor het landschap. Als de provincie bedrijven wil verplaatsen, is dat het sluitstuk van een gekozen oplossing. Gedeputeerde wil die discussie niet nu al voeren, ook om te voorkomen dat boeren geen actie meer ondernemen. Nog niet alle partijen zijn 385 overtuigd. Het Rijk heeft een en ander vastgelegd in het Regeerakkoord en het Deltaprogramma. GS hebben hun ambitie in het Spoorboekje verwoord. De heer Loggen is blij dat de commissie kan instemmen met het Spoorboekje.

Gedeputeerde zal de vraag over het gebruik van open data schriftelijk beantwoorden.

390 De provincie kan grote winst behalen met het toepassen van de ketenbenadering. Hiertoe moet geïnventariseerd worden wat de provincie kan doen en met wie. De gesprekken met de waterschappen lopen, maar gedeputeerde weet niet hoe sterk hun commitment is. Communicatie over bodemdaling is een probleem en moet in de uitwerking een plek krijgen. Het onderwerp is nog niet breed bekend, maar de kernboodschap is universeel voor alle betrokken provincies.

395 De heer **Papineau Salm** (PvdA) snapt het dilemma, maar benadrukt dat het verkrijgen van draagvlak staat of valt met het tijdig beginnen en spoort GS aan de problematiek alvast voor het voetlicht te brengen.

400 De heer **Loggen** (ged.) verduidelijkt dat GS PS willen faciliteren om in oktober richtinggevende uitspraken te doen op basis van het Spoorboekje. Er zijn dan nog geen concrete maatregelen. Er is nu nog niets om over te communiceren.

405 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) wil boeren niet nu al verplaatsen, maar hoopt niet dat de bedrijfssluitingen het sluitstuk worden. De provincie moet daar tijdig over communiceren.

De heer **Loggen** (ged.) benadrukt dat de rechtszekerheid van de belanghebbenden niet in het geding komt. GS proberen het tijdspad voor communicatie goed in de beeld brengen. Er zijn verschillen in urgentie per gebied en GS willen daarnaar handelen.

410 Mevrouw **Rommel** (VVD) ziet dat mogelijke innovaties voor vervanging nieuwe kansen bieden aan bedrijven. Het is wel moeilijk om alle mogelijkheden te blijven overzien.

415 De heer **Loggen** (ged.) merkt naar aanleiding van de vragen van de CU/SGP nog op dat de provincie geen markt kan creëren. Het kan wel in IPO-verband worden geagendeerd. De pilot Functie volgt peil levert ook informatie op over wat kansrijk is en of een business case voor agrariërs haalbaar is. Als het haalbaar is, kan de provincie bijvoorbeeld haar inkoopvoorwaarden aanpassen.

420 De heer **Rook** (D66) refereert aan de eerste motie van 9 oktober 2017 over de ambitie rond bodemdaling. Deze motie is de basis voor de richtinggevende uitspraken in de Omgevingsvisie. Het werkbezoek en Spoorboekje zijn daar weer logische producten van. D66 is blij dat GS de regie pakken, zodat in oktober 2018 richtinggevende besluiten kunnen worden genomen. D66 hoopt dat daarin ook wordt gesproken over de verwerking van spagnum.

425 De **voorzitter** meldt dat de aanbeveling van de PvdD om een werkbezoek eerder te organiseren, meegaat in het memo naar het Presidium. Het werkbezoek is binnen begroting gebleven en de opgedane kennis wordt wellicht uitgedragen in een workshop tijdens het IPO-congres. De CO₂-uitstoot is meer dan gecompenseerd. Hij dankt de griffie en de ambtenaren voor hun input en 430 ondersteuning en snelle verslaglegging.

De voorzitter rondt de bespreking over de *Uitkomsten driedaags werkbezoek Bodemdaling in Veenweidegebied* en de *Notitie GS Naar een programma bodemdaling veenweidegebieden: Het spoorboekje 2018-2019 af*.

435 5. **Rondvraag gedeputeerde Loggen en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa**

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt naar de inzet van de provincie bij de beheerautoriteit Waddengebied en wil dit onderwerp agenderen in de commissie.

440 **De heer Loggen (ged.) zegt toe de vraag schriftelijk te beantwoorden.** GS hebben input geleverd voor het onderzoek van AT Osborne. Als het rapport van deze inventarisatieronde van het Rijk beschikbaar is, wil gedeputeerde het onderwerp met de commissie bespreken in een BOT-overleg.

6. B-agenda Landbouw en Faunabeheer

445 **6a. Fauna: Behandeling Statenvragen 14-2018 over samenstelling Faunabeheereenheid**
De **voorzitter** meldt dat het proces om C-agendapunten te agenderen op de B-agenda binnenkort in de Agendacommissie wordt besproken. Hij licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) meent dat in het Presidium is afgesproken dat fracties zelf de verantwoordelijkheid nemen om punten te agenderen.

450 De **voorzitter** meldt slechts dat het in de Agendacommissie is besproken.

TOELICHTING

De heer **Bond** (ged.) meldt dat de voorzitter van de FBE, de heer Lokker, aanwezig is bij het bespreken van dit agendapunt.

455 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) heeft dit punt geagendeerd als vervolg op de afspraak uit oktober 2017 om te onderzoeken of een bredere vertegenwoordiging van maatschappelijke organisaties wilde plaatsnemen in het bestuur van de FBE. Gedeputeerde wist niet goed hoe de gewenste samenstelling in het bestuur gerealiseerd kon worden en riep PS op om in actie te komen. Zij heeft hierover
460 gesprekken gevoerd met diverse organisaties en heeft informatie van twee organisaties die openstonden voor een gesprek doorgegeven aan gedeputeerde, die daarop de FBE heeft geïnformeerd. Een van die organisaties had zich al gemeld bij de provincie, een andere had zich beschikbaar gesteld net voor de bespreking in oktober. Beide organisaties zijn echter niet benaderd. Verschillende partijen zijn vandaag aanwezig. Mevrouw Pels is benieuwd naar de mening van de
465 andere fracties, omdat PS verantwoordelijk zijn voor de juiste samenstelling van het FBE-bestuur.

De **voorzitter** geeft aan dat de heer Lokker niet is aangemeld als inspreker en dus niet in de gelegenheid is om het woord te voeren.

470 De heer **Bond** (ged.) benadrukt dat de FBE over de samenstelling van het FBE-bestuur gaat.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) meent dat PS toetsen of de samenstelling van het bestuur van de FBE aan de wet voldoet.

475 De heer **Bond** (ged.) vult aan dat de rechter in december in een uitspraak heeft aangegeven dat de FBE in Noord-Holland voldoet aan de wet.

EERSTE TERMIJN

480 Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt wat de rol van de provincie is. PS toetsen aan de wet en daaraan is voldaan.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) dankt GroenLinks voor de inzet. Het is goed dat waar in oktober van drie organisaties nog niets was gehoord, nu twee organisaties bereid zijn om deel te nemen.

485 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt welke organisatie in oktober belangstelling heeft getoond. GS hebben PS om hulp gevraagd. Ze wil weten welke organisatie nu is aangehaakt en waar het is misgelopen in de communicatie.

490 De heer **Van Liere** (PvdD) betreurt het dat een voor deze discussie relevante rechterlijke uitspraak niet bij de vergaderstukken is gevoegd. Hij vraagt naar meer details over de uitspraak. Conform de wet moeten twee maatschappelijke organisaties, niet zijnde jachthouders, lid zijn van het bestuur van de FBE. Dat is nu niet het geval. Alle besluiten van de FBE en in navolging daarvan van GS lopen dus risico bij de rechter. Het lijkt de PvdD logisch om de verordening en daarmee de bestuurssamenstelling te wijzigen. GS moeten toetsen aan de wet en aan de verordening van PS.
495 De PvdD heeft eerder een amendement ingediend om de verhouding tussen terreinbeheerders, jachthouders en maatschappelijke organisaties in het bestuur gelijk te trekken.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de heer Lokker toch het woord kan voeren.

500 De **voorzitter** meent dat de heer Lokker daar niet goed op voorbereid is. Hij wil de spelregels niet veranderen.

505 Mevrouw **Weemhoff** (D66) weet dat dit onderwerp al drie jaar ter discussie staat. D66 heeft vorig jaar voorgesteld om met alle betrokkenen in gesprek te gaan om goed geïnformeerd te worden. PS gaan over de verordening, waarin onder andere de samenstelling van het bestuur van de FBE is beschreven. FBE gaat over het vaststellen van het beheerplan en GS toetsen dit. GS hebben hierover twee keer een gedeeltelijk besluit genomen. D66 pleit voor een rondetafelgesprek.

510 Mevrouw **Alberts** (SP) sluit zich aan bij de vragen van GroenLinks en de opmerking van de PvdD. De goede balans lijkt nu te ontbreken in het FBE-bestuur en de SP streeft ernaar om die te bereiken.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt waarom GS de twee partijen die willen deelnemen, niet laten toetreden. De voorzitter van de FBE heeft hierover ongetwijfeld een mening.

515 Mevrouw **Koning** (CDA) meent dat GS en PS in het verleden hun verantwoordelijkheid hebben genomen. De FBE is een zelfstandige stichting en de samenstelling van het bestuur is haar eigen verantwoordelijkheid, binnen de kaders van de wet en de verordening. Het is dus geen taak van PS.

520 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of het CDA tegen het toetreden van de twee bewuste partijen is.

Mevrouw **Koning** (CDA) herhaalt dat de FBE beslist over de samenstelling van haar bestuur. PS hebben de kaders gesteld. Er is een lijst van mogelijke organisaties om uit te kiezen.

525 De heer **Klein** (CU/SGP) meent dat het doel is dat maatschappelijke organisaties zijn vertegenwoordigd in het bestuur van de FBE. Hij vraagt de heer Bond om een vergaderruimte te regelen om met alle aanwezige organisaties spijkers met koppen te slaan.

530 De heer **Bond** (ged.) benadrukt dat de verordening in alle openheid is vastgesteld door PS en is getoetst door het ministerie van EZ. De verordening voldoet aan de norm. De FBE is zelf verantwoordelijk voor de samenstelling van het bestuur. De wet en de verordening zijn het kader en daaraan toetsen GS en PS de samenstelling. Gedeputeerde vult aan dat de rechtbank Haarlem op 19 december 2017 op de voorlopige voorziening die was aangevraagd door Dierenrader inzake het Faunabeheerplan Algemene Soorten en specifiek de bestuurssamenstelling, aangeeft dat deze
535 voldoet. Op verzoek van mevrouw Pels heeft gedeputeerde gesproken met de heer Lokker. Die heeft met verschillende organisaties gesprekken gevoerd. Gedeputeerde had alleen een bemiddelende rol, waarmee hij in het vervolg nog voorzichtiger zal omgaan. De bal ligt bij de FBE. De heer Bond heeft gedaan wat GroenLinks heeft gevraagd. Er is niets geheimzinnigs aan het proces. De bestuurssamenstelling voldoet en de FBE heeft contact gezocht met verschillende partijen.

540
TWEDE TERMIJN

Mevrouw **Jellema** (PvdA) is blij met het antwoord van gedeputeerde, maar vraagt zich af of hij meer kan zeggen over de gang van zaken waardoor de twee organisaties niet zijn toegetreden.

545 De heer **Van Liere** (PvdD) is benieuwd hoe de bodemprocedure verder verloopt en benadrukt de eigen verantwoordelijkheid van PS voor de gewenste samenstelling van het bestuur van de FBE.

550 Mevrouw **Weemhoff** (D66) merkt op dat het onderwerp gevoelig ligt en dat er gezien de verschillende interpretaties duidelijkheid moet komen over de verantwoordelijkheid van PS. Ze wil dit met alle partners bespreken om de lucht te klaren. Er is nu geen contact tussen de commissie en de FBE, zelfs niet door een werkbezoek.

555 Mevrouw **Alberts** (SP) ziet in de beantwoording van de schriftelijke vragen dat er verschillen zijn in de samenstelling van de FBE-besturen per provincie en vraagt waar deze op gebaseerd zijn, als ze allemaal getoetst zijn aan de wet.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) hoort graag waarom de betreffende partijen niet zijn toegetreden tot het bestuur.

560 Mevrouw **Koning** (CDA) roept de commissie op prudent met dit dossier om te gaan. Ze meent dat het proces transparant is verlopen en dat de provincie voldoet aan de regels. De commissie moet niet suggereren dat dit niet zo is.

565 De heer **Van Liere** (PvdD) vindt dat mevrouw Koning concreet moet noemen wie zij van onwaarheden beticht.

Mevrouw **Koning** (CDA) hoorde in de eerste ronde stellingen die na het antwoord van gedeputeerde niet bleken te kloppen. Ze verwijst de heer Van Liere naar de notulen.

570 De heer **Van Liere** (PvdD) betwijfelt dit, omdat er verschillende politieke opvattingen zijn over de gewenste samenstelling van het bestuur van de FBE. Mevrouw Koning kan niet beweren dat dingen niet kloppen zonder namen en rugnummers te noemen.

De heer **Klein** (CU/SGP) heeft behoefte aan een feitenrelaas over de gesprekken.

575 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) memoreert de brede wens tot verbreding van het bestuur van de FBE die in oktober leefde. De kans om te verbreden is er nu. Het is goed om de gang van zaken na te gaan via bijvoorbeeld een hoorzitting. Gedeputeerde heeft niets voor niets een oproep gedaan aan PS om in gesprek te gaan. PS wilden het bestuur van de FBE verbreden en moeten daartoe in actie komen.
580 Mevrouw Pels beaamt dat gedeputeerde de gegevens heeft doorgezet naar de FBE, maar weet dat er daarna niets is gebeurd. PS moeten de handschoenen oppakken.

585 Mevrouw **Van Langen** (VVD) meent dat gedeputeerde om openingen heeft gevraagd en dat mevrouw Pels die heeft geboden. Deze informatie is doorgespeeld naar de FBE. GS pleiten voor overleg tussen mevrouw Pels en de voorzitter van de FBE. Dat is een goede stap voorwaarts. Een hoorzitting is nu niet relevant.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) gaat graag aan tafel met alle partijen, maar vraagt zich af of dit een rol van een Statenlid of van GS is. Ze pakt dit met D66 op.

590 Mevrouw **Weemhoff** (D66) pleitte niet voor een hoorzitting, maar wil voordat de nieuwe verordening in PS wordt besproken, voorbereidend werk doen om weer eenzelfde discussie in PS te voorkomen.

595 De **voorzitter** concludeert dat de commissie de vervolgactie van GroenLinks en D66 afwacht. Er staat voorlopig geen nieuwe verordening op de agenda.

Mevrouw **Koning** (CDA) is het niet eens met de conclusie. Zij vindt dat de taak van PS volbracht is en benadrukt dat een vervolgactie niet namens het CDA wordt ondernomen. De FBE is aan zet, binnen het kader van de wet. Het is nu niet het moment voor aanpassingen in de verordening.

600 Mevrouw **Jellema** (PvdA) weet nog steeds niet welke partijen de aansluiting hebben gemist en meent dat dit snel geregeld kan worden in een gesprek met mevrouw Pels en eventueel een ander commissielid.

605 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) gaat het gesprek aan en kan daarmee hopelijk het proces vlottrekken. Ze heeft geen namen genoemd omdat de betreffende organisaties niet aan tafel zitten. De namen zijn bij de heer Bond en de FBE bekend.

610 De heer **Bond** (ged.) meldt dat de heer Lokker graag in gesprek wil. Er komt geen nieuwe verordening. De huidige verordening voldoet. Het is GS ambtelijk en bestuurlijk niet bekend dat partijen zich gemeld hebben om toe te treden tot het bestuur van de FBE. Hij heeft wel een persoonlijk gesprek gevoerd met een betrokkene.
De verschillen tussen de FBE-besturen per provincies worden veroorzaakt door de keuzes die de FBE's maken.

615 De **voorzitter** herhaalt dat mevrouw Pels in gesprek gaat met de FBE.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) benadrukt dat zo'n gesprek niet in opdracht van commissie wordt gevoerd.

620

Mevrouw **Van Langen** (VVD) sluit zich hierbij aan.

De **voorzitter** meldt dat mevrouw Pels het gesprek op persoonlijke titel aangaat.

625 Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt waarom het volgen van de wet niet overal tot dezelfde FBE-bestuursstructuur leidt.

De heer **Bond** (ged.) legt uit dat de categorie "maatschappelijke organisaties" heel breed is, waardoor er veel verschillende organisaties onder vallen.

630

De **voorzitter** rondt de bespreking over *Behandeling Statenvragen 14-2018 over samenstelling Faunabeheereenheid* voor dit moment af.

6b. Landbouw/Visserij: Discussienota PvdD Welzijn van vissen

635 De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

TOELICHTING

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) licht het ontstaan van de discussienota toe. Deze is gebaseerd op een rapport van de Raad voor Dieraangelegenheden, waarin wordt geconcludeerd dat vissen pijn en stress kunnen ervaren en dat daar niets mee wordt gedaan. Noord-Holland is een kustprovincie met veel visserij. Ze is benieuwd welke maatregelen de andere fracties kunnen steunen.

640

COMMISSIEBEHANDELING

645 Mevrouw **Rommel** (VVD) vindt het een sympathiek voorstel en hoopt dat de PvdD ook meevoelt met de boeren in Noord-Holland. Veel van de nieuwe maatregelen betekenen nieuwe regels. Daar is de VVD geen voorstander van. Ook is de VVD het niet eens met de stelling dat viskwekerij gelijkstaat aan intensieve veehouderij. Twee maatregelen zijn wel geschikt: het monitoren en verbeteren van de vismigratie, en het vergroten van het bewustzijn van de vissers. Mevrouw Rommel is benieuwd wat gedeputeerde van deze maatregelen vindt en welke rol de provincie hierin kan spelen.

650

Mevrouw **Weemhoff** (D66) dankt de PvdD voor de discussienota over het bewust omgaan met alles wat leeft. D66 wil alle aanbevelingen in het brede natuurperspectief beoordelen. De aanbevelingen kunnen een toets zijn bij het maken van keuzes op verschillende beleidsvelden. De visserij gaat D66 aan het hart en duurzame visserij verdient zeker meer aandacht. De toekomst moet uitwijzen of D66 alle maatregelen wil volgen, maar de bewustwording is een goed punt.

655

Mevrouw **Jellema** (PvdA) meent dat een mens niet moet willen vissen voor consumptie op grote schaal en ook niet als hobby. Op persoonlijk titel meldt ze dat sportvissen verboden mag worden. Het is goed om de visserij te toetsen op het naleven van de regels en op duurzaamheid. Iedereen probeert misstanden te voorkomen. Het streven naar het stoppen van visconsumptie is een utopie. Duurzaamheid, visstanden en visgronden verdienen de aandacht.

660

De heer **De Kam** (CDA) dankt de PvdD voor het opstellen van de discussienota. De opvattingen van het CDA en de PvdD over vissen staan lijnrecht tegenover elkaar. Vis is wereldwijd een belangrijke voedselbron, terwijl de PvdD het vangen en eten van vis als aantasting van het welzijn van de vis ziet. Hij stelt daarom voor om het debat te voeren over maatregelen waarbij zowel de visserij als voedselproducent als de toestand van de vis baat kunnen hebben.

665

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) dankt de PvdD voor agendering van de discussienota. Wetend dat vissen pijn en stress voelen, pleit hij voor een gedragsverandering bij sportvissers. Dit is geen gemakkelijke zaak, ook omdat sportvissen een officiële sport is. Het is dus een zaak van lange adem, die bovendien landelijk moet worden aangepakt. Daarnaast zijn dierlijke eiwitbronnen uit vis wereldwijd de grootste eiwitbron. Ook in de beroepsvisserij is een gedragsverandering gewenst, maar de vraag is op welke schaal beïnvloeding van ecosystemen door minder bevising nodig is om tot voldoende en structureel herstel van de visstand te kunnen komen.

670

675

Ook de heer **Klein** (CU/SGP) dankt de PvdD voor het agenderen van dit onderwerp. Het welzijn van dieren is een belangrijk thema, maar het gaat hem te ver om dit te koppelen aan het stoppen van de visserij. Visserij is een belangrijke voedsel- en inkomensbron. Hij kan twee punten ondersteunen: het aanleggen en beheer van vispassages en ecologische verbindingen, met een bijdrage aan zowel de visstand als het vissenwelzijn, en het vergroten van kennis over vissenwelzijn in de maatschappij. De

680

provincie kan hierin wellicht een rol spelen, net als bij het binnen de beroepsvisserij aandacht besteden aan de effecten van de manier van vissen op het welzijn van vissen.

685 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) dankt de PvdD voor het agenderen van de sympathieke discussienota. De nota wil veel verbieden, maar vis is ook een belangrijk voedingsmiddel. Ze wil de visserij positief benaderen en beroepsvissers proberen te bewegen maatregelen te nemen die beter zijn voor dierenwelzijn. Dat kan met het geven van subsidies. Ze steunt de aanleg, beheer en monitoring van vispassages en het voorzorgsbeginsel.

690 Ook mevrouw **Pels** (GroenLinks) dankt voor agendering van dit belangrijke thema. Het is pijnlijk om te lezen dat vissen pijn lijden om voedsel te zijn. Ze wil dierenwelzijn een kader laten zijn voor beslissingen en zorgen voor alternatieve eiwitbronnen en verbetering van het dierenwelzijn.

695 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) steunt de zoektocht naar alternatieve eiwitbronnen en vraagt of GroenLinks meer beroepsvissers wil uitkopen.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) weet dat dit veel geld kost. Ze wil beginnen met het bepalen van de gewenste vermindering, de middelen die daarvoor beschikbaar zijn en de meest effectieve wijze om dat doel te bereiken. Als uitkopen het meest effectief is voor de vermindering, is dat een manier.

705 Mevrouw **Alberts** (SP) dankt voor de discussienota, die de SP vanuit economisch perspectief heeft gezien. De visserij is doorgeschoten naar visfabrieken. Maatregelen moeten niet gericht zijn op het stoppen van sportvissers, maar op een positief effect op de visstand en de natuur. Ze wil visconsumptie niet verbieden. De SP steunt het stoppen van vergunningen voor kwetsbare natuurgebieden en de aanleg van vispassages. Voor het uitkopen van beroepsvissers is een beperkt budget beschikbaar, zodat alleen de grote vissers overblijven. De SP beschouwt viskwekerij wel als intensieve veehouderij.

710 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) benadrukt dat ze niet beoogt om de visconsumptie te stoppen. Het doel van de nota is wel om misstanden zoals vissen in kwetsbare gebieden en sportvisserij aan te pakken. Ze hoort dat veel maatregelen bespreekbaar zijn.

715 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) hoort dat een klein deel van de maatregelen bespreekbaar is.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) heeft voldoende steun gehoord om een initiatiefvoorstel te schrijven waarmee de provincie stappen kan zetten om het welzijn van vissen te verbeteren.

720 Mevrouw **Jellema** (PvdA) wil de verwachtingen temperen. Er staan veel verschillende maatregelen in de nota, die ze lang niet allemaal steunt. De insteek op duurzaamheid is breed gedragen en het naleven van regels, bijvoorbeeld tegen overbevissing, ook. Zij leest in de nota wel dat het doel is het vissen te stoppen.

725 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) legt uit dat het doel is om overbevissing in kwetsbare gebieden, bijvoorbeeld de Waddenzee, te voorkomen en sportvisserij onder de loep te nemen. Ze hoort dat er gedeelde zorgen zijn over een aantal punten en daar gaat ze mee aan de slag.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) neemt het welzijn van alles en iedereen op aarde als uitgangspunt.

730 De heer **Bond** (ged.) benadrukt dat de wet- en regelgeving voor sport- en beroepsvisserij voornamelijk het domein van Europa en het Rijk is. GS willen daar geen provinciale regels aan toevoegen. Minister Schouten komt voor de zomer met een beleidsbrief Dierenwelzijn. Deze kan input leveren voor het Visplan. Hij wil deze brief afwachten. GS volgen de landelijke regelgeving. De rol van de provincie is beperkt tot maatregelen en projecten zoals de natuurvriendelijke oevers, controle en handhaving op sportvissers, migratievoorwaarden bij sluizen en de aanpak van de Afsluitdijk. GS participeren ook in het overleg over de visstand in het IJsselmeer. De enige manier om deze duurzaam te verbeteren is een warme sanering in het terugbrengen van het aantal netten.

740 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) meent dat de provincie ook taken en bevoegdheden heeft voor de sportvisserij en viskwekerijen. Ze komt na de zomer met een initiatiefvoorstel.

De **voorzitter** rondt de bespreking over de *Discussienota PvdD Welzijn van vissen* af.

7. **Rondvraag gedeputeerde Bond en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa**

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt hoe de RUD binnen de huidige strenge regelgeving akkoord kan zijn met een vergunningaanvraag voor een stal voor 200 koeien aan de Kanaalweg in Heiloo.

De heer Bond (ged.) beantwoordt deze vraag schriftelijk.

8. B-agenda Natuur

8a. Natuur: Ontwerp-Natuurbeheerplan 2019

De spreektijd van de PVV wordt over de andere fracties verdeeld.

De **voorzitter** licht het agendapunt toe. De schriftelijke vragen van het CDA zijn beantwoord. Hij geeft als eerste het woord aan twee sprekers.

INSPRAAK

De heer **Stapersma** (voorzitter Vereniging Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN)) spreekt in namens Vogelwerkgroep Midden Kennemerland en Vogelwerkgroep Alkmaar. **Zijn bijdrage is als bijlage 1 bij dit verslag gevoegd.** Zijn zorg is het ontbreken van de NNN-begrenzing in het Natuurbeheerplan en het plannen van ontgrenzing van delen van het NNN. Het verplaatsen van bespreking van dit onderwerp naar de commissie Ruimte en Wonen is niet logisch.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of de heer Stapersma wil dat GS voor de A9 wachten op de uitspraak van de Raad van State. Dat lijkt de heer **Stapersma** gewenst. De uitkomst daarvan kan immers afwijken van de huidige projectopzet.

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt wat de heer Stapersma ervan vindt dat bij de beoordeling alleen de oppervlakte en niet de kwaliteit van een gebied wordt gezien. Ook wil ze weten hoe het zit met de ecologische verbindingen in dit natuurbeheerplan. De heer **Stapersma** vindt het niet verstandig dat de kwalitatieve kant niet wordt meegewogen.

INSPRAAK

De heer **Flipse** (voorzitter stichting Heilloze Weg) spreekt in over de brief van GS van 11 april 2018 waarin de aansluiting op de A9 wordt aangekondigd. Hierbij wordt uniek natuurgebied opgeofferd zonder dat sprake is van natuurcompensatie. Bovendien is het plan in de nieuwe vorm niet ter besluitvorming en zelfs niet ter informatie aan de gemeenteraad voorgelegd. **Zijn bijdrage is als bijlage 2 bij dit verslag gevoegd.**

De heer **Rook** (D66) vraagt hoe groot de stichting is. De heer **Flipse** antwoordt dat er enkele honderden leden zijn. De stichting groeit, net als de weerstand in het dorp.

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt of er licht zit tussen het besluit van de gemeenteraad en dat van PS. De heer **Flipse** meent dat de opdrachtgever bepaalt en verwacht dus dat de gemeente Heiloo de opdracht tot uitvoering aan de provincie geeft. Zo staat het in de stukken.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) beaamt dat de gemeenteraad de opdrachtgever is en dus de partij is waar zorgen kunnen worden neergelegd. De provincie werkt mee in de projectgroep. Hij vraagt of de stichting al bij de nieuwe gemeenteraad is geweest. De heer **Flipse** is nog maar kort bij de stichting maar maakt zeker een kennismakingsronde langs de raadspartijen. Feit is dat de opdracht destijds heel anders was dan de uitvoering nu.

De **voorzitter** dankt de heren Stapersma en Flipse voor hun inspraak en geeft het agendapunt in bespreking.

EERSTE TERMIJN

Mevrouw **Alberts** (SP) meent dat de twee verschillende kaarten over het gebied gelijk gemaakt moeten worden. Het gaat om ruimtelijk planologische inzet versus subsidiering van natuurbeheer, maar de SP mist de kwaliteit en wil ervoor waken dat de natuur eraan gaat. Het ontgrenzen van NNN is een groot risico. De gedeputeerde Natuur moet de natuur behoeden en waar nodig ruimtelijke ordeningplannen tegenhouden.

De heer **Kramer** (GroenLinks) gaat ervan uit dat het Natuurbeheerplan 2018 de basis vormt voor het natuurbeheer en dat deze versie met alleen kaarten een aanvulling is. Het bespreken van de

- 805 Ecologiekaart in de commissie Ruimte en Wonen kan, maar het plan is de verantwoordelijkheid van de gedeputeerde Natuur.
- De heer **Van Liere** (PvdD) wil de financiële compensatie voor verloren gegane natuur stoppen. De nieuwe opzet van het Natuurbeheerplan is wennen. Hij vraagt waar de natuurdiscussie wordt
- 810 gevoerd als de ruimtelijke kaders worden veranderd, om voldoende aandacht voor het ruimtelijk beschermen van natuur te borgen.
- De heer **Klein** (CU/SGP) vindt het goed dat de landschapselementen zijn toegevoegd. Het opsplitsen van kaarten is logisch in het ritme van vaststelling. Hij neemt aan dat dit geen inhoudelijke
- 815 consequenties heeft.
- De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vindt het vastleggen van de totale begrenzing van het NNN in de PRV wenselijk en nuttig.
- 820 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Klein en de heer Van Liere. Ze vindt het niet correct dat op kaart 4 nog steeds 1.300 ha staat.
- Mevrouw **Koning** (CDA) vindt het bijzonder dat de systematiek verandert en dat het Natuurbeheerplan onderdeel wordt van het Programma Natuurontwikkeling. Ze vraagt waarom dit
- 825 niet is meegestuurd en hoopt dat de uitkomst van de gesprekken over agrarisch natuurbeheer binnen NNN in het Natuurbeheerplan worden meegenomen.
- Mevrouw **Jellema** (PvdA) is blij met de toevoeging van de landschapselementen en de voortgang bij de Hondsbossche zeewering. Ze is benieuwd naar de bevindingen over agrarisch natuurbeheer
- 830 binnen NNN en wil weten in welke commissie het dossier wordt behandeld.
- Mevrouw **Weemhoff** (D66) is blij met de integratie van het PMG en het Natuurbeheerplan. De scheiding leek logisch met het vaststellen van de kaarten in de PRV. Ze begrijpt dat in de ambitiekaart niet de begrenzing is opgenomen en wil de inhoudelijke discussie over het realiseren
- 835 van natuur en NNN in de commissie Natuur blijven voeren.
- Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt welke commissie leidend is bij verschil van inzicht.
- Mevrouw **Weemhoff** (D66) gaat ervan uit dat de inhoud leidend is. Ze krijgt graag een toelichting op
- 840 het lezen van de kaarten, bijvoorbeeld over de forten bij Amsterdam. Ze informeert de andere D66-woordvoerders over de inbreng van de insprekers over de afslag A9.
- Mevrouw **Rommel** (VVD) ziet dat het Natuurbeheerplan alleen gebieden bevat waarvoor subsidie wordt gegeven. Het is fijn om de NNN-kaart erbij te hebben. De weidevogelleefgebieden staan in de
- 845 PRV. Ze doet de suggestie een nieuwe beheersubsidie Open Noord-Hollands Landschap te introduceren om de eigenaren daarvan tegemoet te komen. Ze vraagt of er financieel nieuws is over het Goois Natuur Reservaat (GNR).
- De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt of het niet logischer is om de bestaande subsidie voor
- 850 natuurbeheer te verhogen in plaats van een nieuwe regeling te starten.
- Mevrouw **Rommel** (VVD) wil dat de betreffende agrariërs worden gecompenseerd, ongeacht de wijze waarop dit gebeurt.
- 855 De heer **Tekin** (ged.) beaamt dat er inhoudelijk behalve de landschapselementen niet veel is gewijzigd. Het plan is een kader om subsidies aan te vragen, vandaar de terinzagelegging voor de zienswijzen. In het Programma Natuurontwikkeling staan de onderliggende teksten, zoals voorheen in het Natuurbeheerplan en het PMG. Deze documenten worden gecombineerd in één ritme. Gedeputeerde wil een signaleringskaart zoals NNN Recreatie toevoegen aan het programma, zodat
- 860 GS en PS op de inhoud kunnen sturen op onder andere biodiversiteit.
- Omdat het een PRV-onderwerp is, worden de commissieleden van EEB en NLWM uitgenodigd voor de bespreking over het NNN in de commissie R&W. Gedeputeerde is ook aanwezig, maar het is een planologisch regime. Het is de voorbode van de nieuwe Omgevingswet. GS en PS moeten hierover goede afspraken maken. R&W is nu leidend, maar Natuur moet wel een inhoudelijke
- 865 commissiebespreking hebben.
- De inhoud van het Natuurbeheerplan zit in de ambitiekaart en de beheertypekaarten.

Er is al een opengraslandsubsidie voor weidevogelleefgebieden.

Hij legt uit dat op de kaart de fortten van de Stelling van Amsterdam zijn ingetekend die subsidie krijgen.

870

Mevrouw **Weemhoff** (D66) wil graag dat het beheer eromheen ook in beeld is.

De heer **Tekin** (ged.) antwoordt dat dit tot nu toe niet is gedaan. Hij kan daar wel uitleg over toevoegen in het Programma Natuurontwikkeling.

875

Hij hoopt dat hij conform zijn toezegging bij het vaststellen van het Programma Natuurontwikkeling zicht heeft op een oplossing voor het agrarisch natuurbeheer binnen NNN. Het verkenningsjaar loopt nog, vandaar dat er nog geen oplossing is verwerkt in het Natuurbeheerplan 2019.

880

De **voorzitter** gaat ervan uit dat de Agendacommissie bepaalt welke commissie leidend is op dit dossier.

De heer **Tekin** (ged.) meldt enige beweging rond het GNR. Meer nieuw volgt op korte termijn.

TWEDE TERMIJN

885

De heer **Van Liere** (PvdD) kan zich voorstellen dat de plannen voor beheer en natuurontwikkeling worden samengevoegd, maar hij vraagt of de budgetten gescheiden blijven.

De heer **Tekin** (ged.) beaamt dit.

890

Hij stelt voor uiterlijk eind 2018 een BOT-overleg te organiseren over de compensatieregeling.

Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of het mogelijk is de subsidiebudgetten voor collectieven te verhogen of te verschuiven, zodat iedereen mee kan doen.

895

De heer **Tekin** (ged.) kent het probleem niet. Hij hoort graag de praktijkvoorbeelden van de collectieven. **Hij zal ernaar vragen.**

Mevrouw **Weemhoff** (D66) wil de zienswijze afwachten voordat ze een oordeel velt en gaat ervan uit dat meer woordvoerders per fractie zijn toegestaan bij overheveling naar de commissie R&W.

900

De **voorzitter** beaamt dit en rondt de bespreking van het *Ontwerp-Natuurbeheerplan 2019 af*.

9. B-agenda Milieu

9a. Milieu: Vaststellen ambitieniveau Actieplan geluid provinciale wegen NH

905

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

COMMISSIEBEHANDELING

910

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) is niet voor een verlaging van de plandrempel tot 63 dB, omdat deze geluidsbelasting vanuit milieugezondheidskwaliteit conform de GES-methodiek een onvoldoende scoort. De provincie moet het ambitieniveau verhogen en de plandrempel verder verlagen. De Randstedelijke Rekenkamer beoordeelt een langdurige geluidsbelasting boven 60 dB als schadelijk voor de gezondheid en pleit voor een drempel tussen 55 en 60 dB. Verlaging sluit goed aan bij de concept-Omgevingsvisie.

915

Mevrouw **Rommel** (VVD) steunt het voorstel en vraagt of er een overlap met stiltegebieden is.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) wil de plandrempel verder verlagen en meent dat er op p.8 vier stiltegebieden ontbreken. Ze vraagt hoe GS omgaan met de inbreng van de Stiltetafel Grootslag, waar men geen stiltegebied wil.

920

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) is blij dat PS het ambitieniveau bespreken voordat het Actieplan wordt vastgesteld en dat de plandrempel wordt verlaagd. Ze wil dat de normen van de WHO leidend zijn en hoopt dat het scenario met 60 dB alsnog wordt doorgerekend. Het is goed dat er gevelisolatie voor solitaire woningen is voorzien. Ze mist bij wegen de geluidschermen van bamboe en kokos en vraagt naar de resultaten van de proef met groene geluidsschermen.

925

De heer **Struben** (D66) vindt de drie scenario's van GS om naar 63 dB te gaan teleurstellend en sluit zich aan bij het betoog van ONH over een gewenste verlaging naar 55 dB. Tegen een

meerinvestering van ongeveer €150.000 per jaar moet 60 dB mogelijk zijn voor alle woningen in het buitengebied. Hij vraagt of GS deze aanvulling van scenario 2 steunen.

Mevrouw **De Groot** (SP) is blij dat GS PS raadplegen over het ambitieniveau, maar ze vraagt wat het ambitieniveau in de andere provincies, gemeenten en Europese landen is. Geluid boven 60 dB is ongezond. De SP is blij met de maatregelen. Scenario 2 is goed, maar scenario 3 is beter terwijl dit niet veel extra kost. De SP pleit voor stil asfalt, een snelheidsbeperking en geluidsschermen op de N246 in Westzaan en de A27 bij Hilversum. De ambities van de SP voor de stiltegebieden zijn groot.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vindt het ambitieniveau niet voldoende gezien de gezondheidsindicaties en denkt dat het kostenaspect leidend is geweest bij de keuze. Ze gaat minimaal voor ambitieniveau 2, maar liever voor 3 en wil er meer geld voor uittrekken. Het is goed dat er aandacht is voor het isoleren van solitaire woningen. Ze mist in de scenario's geluidsschermen. De plandrempel moet minimaal naar 60 dB.

De heer **De Kam** (CDA) vindt dat het zorgvuldig opgestelde stuk goed inzicht geeft in de provinciale ambities. Hij vraagt welk geluidsplafond geldt bij een rijksweg die ook provinciale weg is en of de provincie daarbij onevenredig veel maatregelen moet treffen. Hij wil de geluidsmaatregelen vraaggestuurd uitvoeren, in ieder geval bij isolatie van solitaire woningen.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de heer De Kam bij een isolatieaanbod aan een kettingbeding denkt.

De heer **De Kam** (CDA) meent dat woningisolatie niet verplicht kan worden.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de provincie bij een weigering het aanbod opnieuw doet aan een volgende koper.

De heer **De Kam** (CDA) kent het wettelijke kader niet.

De heer **Klein** (CU/SGP) is blij dat GS PS bij dit plan betrekken, dat de geluidsbelasting in de afgelopen periode per saldo is afgenomen en dat GS de geluidsnorm strakker willen stellen. Hij vindt ambitieniveau 2 beter dan 3, omdat dan de inwoners binnen de bebouwde kom buiten de boot vallen. Hij vraagt wat de meerkosten van drempels van 60 en 63 dB zijn. Het is goed dat GS de link leggen met de energetische renovatie van huizen.

De heer **Tekin** (ged.) geeft aan dat de normverlaging naar 63 dB (een verbetering van onvoldoende naar matig) en het isoleren van solitaire woningen nieuw zijn in het plan.

Bij een drempel van 60 dB in het buitengebied ontstaat een verschil met het binnengebied. Bij 63 dB in het buitengebied gaat het om behoorlijke aantallen woningen. De ambitie moet concreet worden uitgewerkt in het Actieplan. Het is geen geldkwestie maar een beoordeling op inhoud, uitvoerbaarheid en realistisch gehalte.

De resultaten van de proef met de bamboeschermen zijn nog niet beschikbaar, maar komen zeker naar PS. GS willen deze schermen toepassen in gebieden met een hoge geluidsbelasting. Hij zegt toe het toepassen van geluidsschermen mee te nemen in het Actieplan.

Gedeputeerde legt uit dat de Milieufederatie andere parameters heeft gebruikt bij het beoordelen van de te heroverwegen stiltegebieden. Zo komt men op drie. De zeven stiltegebieden zijn conform de 40 dB-norm.

Hij was deels aanwezig bij de Stiltetafel Grootslag-West en is voornemens nadere gesprekken te voeren met alle organisaties, inclusief Staatsbosbeheer, om te horen welke argumenten er zijn.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt wat een verdere verlaging van de plandrempel tegenhoudt als het geen geldkwestie is.

De heer **Tekin** (ged.) legt uit dat de plannen in de tijd uitvoerbaar moeten zijn. Hij heeft het verschil tussen 60 en 63 dB niet doorgerekend. Hij zegt toe deze kosten door te rekenen, maar herhaalt zijn zorg over de uitvoerbaarheid.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de zorgen de inzet of middelen betreffen.

De heer **Tekin** (ged.) legt uit dat de bouwsector veel werk heeft en dat er dus ook bij regulier onderhoud al een uitdaging is.

- 990 Eén voorbeeld van de SP betreft een rijksweg. GS passen voor de N246 de geldende norm toe en bezien op basis daarvan de maatregelen.
- TWEEDE TERMIJN
- 995 Mevrouw **Jellema** (PVDA) hoorde aan de Stiltetafel Grootslag dat eigen economische belangen een rol speelden. Ze hoopt dat gedeputeerde ook spreekt met partijen die de natuurwaarden belangrijk vinden.
- De heer **Struben** (D66) vraagt wat en wanneer de volgende stap is. Hij hoopt dat er voor 2023 actie ondernomen kan worden richting een drempel van 60 dB in het buitengebied als het geen geldkwestie is.
- 1000 Mevrouw **De Groot** (SP) herhaalt haar vraag over het ambitieniveau van overige provincies, gemeenten en Europese landen.
- 1005 De heer **Tekin** (ged.) kent de verschillen per provincie. De drempels liggen tussen 55 en 63 dB. De normen in Europa heeft hij niet paraat.
- Mevrouw **De Groot** (SP) meent dat dit de kern van het Actieplan is.
- 1010 De heer **Tekin** (ged.) weet dat de provincies verschillen. Over het stiltegebied bij Grootslag gaat hij in gesprek met organisaties met een economisch belang, maar ook met Staatsbosbeheer.
- Mevrouw **Jellema** (PvdA) vindt dat die eerste categorie al aan bod is geweest.
- 1015 De heer **Tekin** (ged.) wil graag met ze in gesprek.
- De **voorzitter** rondt de bespreking over *Vaststellen ambitieniveau Actieplan geluid provinciale wegen NH* voor dit moment af.
- 1020 **10. Rondvraag gedeputeerde Tekin en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa**
De heer **Struben** (D66) wil graag de technische briefing over Natura 2000-gebieden inplannen.
- De heer Tekin (ged.) zal deze technische briefing over met name de duingebieden organiseren.**
- 1025 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) weet dat de provincie zich heeft aangesloten bij de Statiegeldalliantie en vraagt waarom de provincie nog niet op de site wordt vermeld. Verder vraagt ze in het kader van de Europastrategie hoe Noord-Holland inzet op natuur.
- 1030 De heer **Rook** (D66) is blij dat de commissie voorafgaand aan de International Waterweek zo uitgebreid wordt geïnformeerd via de C-stukken.
- De heer **Klein** (CU/SGP) geeft aan dat zijn vraag over het effect van het niet verder groeien van Schiphol in de discussie met de heer Bond al is besproken.
- 1035 **De heer Tekin (ged.) vraagt na wat de status van het lidmaatschap van de Statiegeldalliantie is.**
Noord-Holland zet in Europa in ieder geval in op natuurinclusieve landbouw en geldt op dit punt ook als voorbeeld in Europa. Hij trekt hierin samen op met de heer Bond. De inzet is om te sturen op meer maatschappelijke doelen in het nieuwe GLB-beleid na 2020. Hij hoopt dat er meer ruimte komt om te experimenteren en als proeftuin te fungeren.
- 1040 De heer **Tekin** meldt vervolgens dat inmiddels een rechtszaak is gevoerd over de sterns op Texel. De RUD heeft het handhavingsvoorstel van de Vogelbescherming afgewezen op inhoudelijke gronden, die gedeputeerde deelt. De omstandigheden worden nauwkeurig gemonitord en de wegwerkzaamheden vinden pas plaats als het broedseizoen voorbij is.
- 1045 Gedeputeerde heeft met de CEO van Shell en de minister gesproken over varende ontgassen in de binnenvaart. De Taskforce Varende Ontgassen is gestart en gedeputeerde is namens de zeven deelnemende provincies voorzitter. Er is een groot commitment van alle partijen om flinke slagen te maken.
- 1050 De heer Tekin gaat op 1 juni op werkbezoek naar vliegveld Hilversum. Er kunnen nog PS-leden mee.

Pagina 19

Het Recreatieschap Noord-Holland organiseert een aantal open dagen voor Raads- en Statenleden, op 1 juni in het RAUM en op 9 juni in Spaarnwoude. Hij nodigt de commissieleden van harte uit om mee te gaan.

- 1055 **11. Sluiting**
De **voorzitter** sluit de vergadering om 17.10 uur.